

Úřad práce ČR

Praha, 28. 1. 2019

ÚP ČR provedl loni více než 144 tis. šetření, úspory přesáhly 35 mil. Kč

Úřad práce ČR

Generální ředitelství

Dobrovského 1278/25

170 00 PRAHA 7

Tel.: 950 180 111

Od ledna do prosince 2018 provedli zaměstnanci Úřadu práce ČR 36 133 sociálních šetření a 108 519 šetření v místě, tj. celkem 144 652 šetření. Na základě takto zjištěných skutečností ÚP ČR zamítl 743 nových žádostí o některou z dávek hmotné nouze a odejmul 1 507 už vyplácených dávek. Celkové úspory za loňský rok přesáhly 35 mil. Kč. V roce 2017 vykázal ÚP ČR 40 548 sociálních šetření a 70 345 šetření v místě. V praxi se rovněž pozitivně projevuje nastavení ještě užší spolupráce mezi agendami Zaměstnanosti a Nepojistných sociálních dávek.

Úřad práce ČR se zaměřuje na intenzivnější práci s dlouhodobě nezaměstnanými uchazeči o zaměstnání a především pak s příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi.

„Prioritou Úřadu práce ČR je motivovat uchazeče o zaměstnání k tomu, aby se snažili zvýšit si příjem především vlastní prací. Tedy aby zaměstnání či samostatná výdělečná činnost apod. pro ně byly skutečně hlavním zdrojem příjmu,“ upozorňuje generální ředitelka ÚP ČR Kateřina Sadilková a dodává: *„Právě práce a pravidelný příjem, jsou prostředky, které brání tomu, aby se člověk dostal do hmotné nouze nebo sociálního vyčlenění. Případně se vyhnul exekuci. Úřad práce ČR se snaží v rámci cíleného poradenství motivovat klienty k tomu, aby byli v tomto ohledu aktivnější. Tomu napomáhá i působení našich zaměstnanců v terénu prostřednictvím šetření.“*

V průběhu srpna 2014 (proběhla 1. vlna personálního posílení) až prosince 2018 provedli zaměstnanci ÚP ČR celkem **439 294 sociálních šetření a 276 951 šetření v místě**. Za tu dobu vykázali v návaznosti na provedená šetření úsporu ve výši **223 mil. Kč**. Celkem nepřiznali **5 783 nových žádostí** o některou z opakovaných dávek hmotné nouze a odejmuli **13 088 už vyplácených dávek**.

Podstatou a cílem šetření je získání informací o životní a sociální situaci žadatele.

„Zaměstnanci ÚP ČR mohou v jeho průběhu ověřit, jestli se konkrétní žadatel nebo příjemce skutečně nachází v podmínkách, které ho opravňují k nároku na dávku, její výši a výplatu, včetně trvání výplaty. V opačném

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

případě Úřad práce ČR dávku odejme či sníží. Zároveň se ještě více zaměří na individuální práci s takovým klientem a snaží se ho podpořit ve vstupu trh práce,“ vysvětluje ředitelka Odboru pro sociální věci Generálního ředitelství ÚP ČR Zdeňka Cibulková.

Šetření probíhá v přirozeném prostředí žadatele. Účelem je zjistit, v jakých životních, sociálních i materiálních podmínkách žadatel o dávku skutečně žije. V rámci šetření ÚP ČR zjišťuje, jaké panují v rodině žadatele či příjemce dávek rodinné vztahy, jak komunikuje s okolím nebo jak je schopen zabezpečit chod domácnosti. V případě, že pečuje o nezletilé dítě, jestli dbá na jeho řádnou školní docházku.

Pro účely přiznání dávek v hmotné nouzi je podstatné, kolik lidí žije ve společné domácnosti a jaké jsou jejich příjmy a společné výdaje, či jaký mají majetek. Při vlastním šetření úředníci posuzují, zda klient bydlí v bytě nebo v domě, jak velkou plochu obývá se všemi společně posuzovanými osobami, jestli má garáž, zahradu a jak je vybavená domácnost. Mezi dávky v hmotné nouzi patří příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Přímé efekty provedených sociálních šetření podle druhu dávky	
Druh dávky	01/2018 - 12/2018
Příspěvek na živobytí	12 589 899 Kč
Doplatek na bydlení	5 034 287 Kč
Mimořádná okamžitá pomoc	17 617 786 Kč
Celkem	35 241 972 Kč

K neoprávněnému pobírání dochází především v oblasti nepojistných sociálních dávek. Jedná se hlavně o příspěvky a doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, v menší míře pak o příspěvky na péči, zvláštní pomůcku, mobilitu nebo dávky mimořádné okamžité pomoci.

ÚP ČR má velmi dobře nastaven vnitřní kontrolní systém, stejně jako spolupráci s Policií ČR a obcemi. Jeho zaměstnanci využívají při odhalování neoprávněného pobírání dávek také znalosti místních poměrů. Pokud získají podezření, že se konkrétní klient pobírající dávky dopouští podvodu či trestného činu, oznámí ihned tuto skutečnost příslušnému státnímu zastupitelství nebo PČR.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úřad práce ČR

System funguje i obráceně – pokud policie zjistí, že si některý z klientů neoprávněně „přivydělává“ třeba prodejem druhotných surovin (nejčastěji železného šrotu), nahlásí to ÚP ČR.

Pokud má Úřad práce ČR podezření na zneužití vyplacených nepojistných sociálních dávek, ihned situaci prošetří. Jestliže se jedná o částky vyšší než 5 tis. Kč a existuje podezření na spáchání trestného činu, předává celou věc orgánům činným v trestním řízení. Prokáže-li se neoprávněně pobírání dávky, vyčíslí ÚP ČR přeplatek a požaduje vrácení vyplacených peněz. Pouze v těchto případech, tedy tehdy, když probíhá správní řízení o přeplatcích, pak vyžaduje ÚP ČR standardně podrobný výpis z bankovního účtu.

Zaměstnanci ÚP ČR vždy vyřizují veškeré záležitosti týkajících se nepojistných sociálních dávek v kanceláři příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR. Nikoli na ulici nebo v jiných veřejných prostorech. Jestliže je nutné provést v rámci posouzení žádosti nebo kontroly využívání konkrétní dávky sociální šetření/šetření v místě, prokazují se všichni zaměstnanci ÚP ČR, kteří vykonávají šetření, při každé návštěvě **služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním, jako doložkou služebního průkazu.**

Náležitosti služebního průkazu stanoví zákon č. 234/2014 sb., o státní službě, v § 154. Oprávnění, jež vydává příslušná krajská pobočka Úřadu práce ČR nebo Ministerstvo práce a sociálních věcí, pak obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávající krajské pobočky ÚP ČR nebo MPSV. Informaci o provedeném šetření pak zaznamenávají zaměstnanci ÚP ČR do spisu

Kateřina Beránková, tisková mluvčí ÚP ČR